

b. Almueskolen eller Friksolen skal beholde samme Klasse-Antal som hidtil, men det ugentlige Timeantal vilde i den øverste Dreng- og Pige Klasse blive 30 Timer, i nederste Dreng- og Pige Klasse 24 Timer, og i Forberedelsesklassen 20 Timer.

Desuden vil Kommunen støtte en privat Realskole for Piger. Denne Omordning nødvendigvis en ny Bygning tilligemed flere Lærerkæfter. Den forøgede aarlige Udgift derved anslaaes Byraadet til 4,000 Kr. aarlig. Man tør derfor ikke foretage denne Omordning, medmindre Staten vil give et aarligt Tilskud af 2,000 Kr.

Udvalget formener, at Statsunderstøttelse til Fripladser for Uformuendes Deltagelse i den udvidede Undervisning for Dreng og Piger vilde være vel anvendt til Opmuntring af de Bestræbelser, Kommunen gjør for at fremme sin Undervisning, om man end maatte ønske, at disse Bestræbelser sigtede paa at samle Skolerne i een offentlig Skole med tilføiede Realklasser for de Viderekomne.

4. Med Hensyn til Andragendet fra Skive, der er af 28de Februar 1876, bemærkes, at Bestyreren, Student Hasselriis, som fra 1865—72 var Lærer ved Aalborg Realskole, overtog det sidstnævnte Aar en privat Skole paa 23 Børn i Skive, som nu har 42 Elever, fordelt i 3 Klasser med 3 Lærere.

Formaalet er at arbejde hen til at forberede Eleverne til at kunne tage Præliminærexamen af lavere Grad, men af økonomiske Grunde har Bestyreren ikke kunnet holde et tilstrækkeligt Lærerspersonale. Nogle af Byens staaende Borgere henvendte sig da til Byraadet med et Andragende om, at Skolen fra den 1ste Januar 1876 maatte faae et aarligt Tilskud af 1,000 Kr. fra Kommunen. Byraadet gif ind paa at bevilge 500 Kr.

Skolen er velanbefalet af Skolekommissionen til at erholde Statstilskud. Skoledirektionen mener vel, at Skolen har Krav paa Opmærksomhed, „men nærer ikke bestomindre Betænkelighed ved paa dette Trin af dens Bestaaen at anbefale den til at erholde det begjærede Tilskud af Finantserne, forudsat nemlig, at et saadant senere maatte kunne tilfaas“.

Da der ikke foreligger nyere Oplysninger om denne Skole, skal Udvalget ikke udtale sig nærmere derom.

139) Udgiftspost 17. Til Ministeriet og Rigsdagen er der ligeledes indgivet Andragende om Understøttelse til Realskolen i Herning: Herning Sogneraad i Ringkjøbing Amt ansøger om en Understøttelse af 1,000 Kr. aarlig til Fripladser for uformuende Dreng i en Realskole, som paatænkes oprettet i Herning fra 1ste September næste Aar. Dette Andragende begrundes derved, at Herning By er i en meget stærk Opkomst. Den tæller ikke mindre end 227 Familiefædre, af hvilke 69 ere Haandværkere og 20 Kjøbmænd. Største Delen af de Fremmede, der nedsatte sig i Byen, ere imidlertid uformuende. Kommunen har gjort Mere for sit Skolevesen, end de fleste andre paa Egnen; den har faaledes tidligere haat normal Skolegang, hvilket endnu langtfra er Tilfældet med alle Kommuner i Midtjylland. Den har i længere Tid haat to Lærere og har for Liden 160 skolepligtige Børn; Sogneraadet har allerede uden Anmodning fra Autoriteterne vedtaget at ansætte endnu en Lærer eller Lærerinde til næste Aar, men videre tør man ikke gaa, da Kommunen er meget haardt bebyrdet. I de sidste tre Aar har den samlede Kommunesgift været 21,067 Kroner, deraf er omtrent Halvbelen anvendt til Skolevesenet, og den har kun 270 Ldr. Hartkorn.

Der findes ingen Latinskoler i Ringkjøbing Amt og neppe nogen Realskole. Herning har over fem Mil til nærmeste Kjøbstad. Skolens Maal er, at Eleverne ved Ugangen af øverste Klasse kunne bestaa Præliminærexamens lavere Grad. Skolen skal have tre Klasser med Faglærere, og der vil blive givet Undervisning foruden i de almindelige Skolefag tillige i Mathematik, Naturvidenskaber, Tegning samt Lydsf og Engelsk. Skolepengene ere 4 à 5 Kroner maanedlig i de forskellige Klasser. Herning er Midtpunktet for en stor og vidtstrakt Omegn. Andragendet er varmt anbefalet saavel af Skolekommissionen som af Haandværkerforeningen i Herning, hvilken sidste i denne Vinter har oprettet en teknisk Skole.

Udvalget skjønner ikke rettere, at en ud over Almueskoleundervisningen gaende Lærersanstalt paa et Sted som Herning særlig egner sig til at nyde offentlig Understøttelse, i Særdeleshed naar denne, hvad Forlangendet her gaar ud paa, agtes anvendt ubelukkende til Fripladser for uformuende Børn. Da det imidlertid efter Forholdene og de foreliggende Oplysninger maa antages, at bemeldte Skole vil modtage Elever ikke blot fra Herning Kommune, men fra hele Omegnen,